

Sygn. akt III AUa 96/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Beata Górską (spr.)
Sędziowie:	SSA Urszula Iwanowska SSA Barbara Białecka
Protokolant	St. sekr. sąd. Katarzyna Kaźmierczak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 maja 2019 r. w S.

sprawy M. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość świadczenia

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 4 października 2017 roku w sprawie VI U 794/17

- zmienia zaskarżony wyrok tylko o tyle, że przyznaje M. B. prawo do wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za deputat węglowy przysługujący zmarłemu K. B. (1) za okres od 1 lutego 2017 roku do 12 sierpnia 2018 roku,
- oddala apelację.

SSA Barbara Białecka	SSA Beata Górską	SSA Urszula Iwanowska

Sygn. akt III AUa 96/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 3 lutego 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., wznowił ubezpieczonemu K. B. (1) wypłatę renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, od 1 lutego 2017 roku na okres do 31 stycznia 2020 roku, jednocześnie odmówiono ubezpieczonemu dalszej wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za deputat węglowy.

Decyzją z dnia 1 marca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., dokonał od 1 marca 2017 roku waloryzacji przysługującej K. B. (1) renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

Odwołania od powyższych decyzji wniósł ubezpieczony, domagając się wznowienia wypłaty deputatu węglowego. Wskazał, że od 5 lutego 2011 roku otrzymuje rentę i do 3 lutego 2017 roku otrzymywał również deputat węglowy.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o odrzucenie odwołania od decyzji z 3 lutego 2017 roku jako wniesionego po terminie oraz o oddalenie odwołania od decyzji z 1 marca 2017 roku. Organ rentowy podniósł, że odwołującemu nie przysługuje ekwiwalent, ponieważ prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy od 5 lutego 2011 roku, nabył na podst. przepisów ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, a zatem nie spełnia przesłanki z art. 74 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego "Polskie Koleje Państwowe", uzasadniającej prawo do deputatu węglowego.

Wyrokiem z 4 października 2017 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżone decyzje organu rentowego w ten sposób, iż przyznał ubezpieczonemu K. B. (1) prawo do wypłaty ekwiwalentu pieniężnego za deputat węglowy od dnia 1 lutego 2017 roku.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące okoliczności faktyczne i rozważania prawne.

K. B. (2) urodził się w dniu (...). Od dnia 8 sierpnia 1977 roku K. B. (2) zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy w przedsiębiorstwie (...). W trakcie przedmiotowego zatrudnienia ubezpieczonemu jako pracownikowi kolei przysługiwało prawo do deputatu węglowego.

Decyzją z dnia 15 października 2013 roku - działając w oparciu o przepisy ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych - organ rentowy przyznał ubezpieczonemu od dnia 5 lutego 2011 roku do 31 grudnia 2013 roku prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. W decyzji powyższej organ rentowy wskazał, że ekwiwalent węglowy będzie wypłacany w marcu za okres od stycznia do czerwca i we wrześniu, za okres od lipca do grudnia.

Decyzją z 6 lutego 2014 roku organ rentowy po rozpoznaniu wniosku ubezpieczonego, wznowił wypłatę renty od 1 stycznia 2014 roku wskazując, że świadczenie przysługuje do 31 stycznia 2017 roku. Świadczenie rentowe wypłacane było wraz z ekwiwalentem pieniężnym za deputat węglowy.

W dniu 6 grudnia 2016 roku ubezpieczony złożył w organie rentowym wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 3 lutego 2017 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wznowił ubezpieczonemu wypłatę renty od 1 lutego 2017 roku wskazując jednocześnie, że ubezpieczonemu nie przysługuje ekwiwalent pieniężny za deputat węglowy.

W ocenie Sądu Okręgowego odwołania okazały się zasadne. Sąd I instancji uznał, że organ rentowy nie wykazał, w jakiej dacie decyzja z 3 lutego 2017 r. została doręczona ubezpieczonemu, a tym samym, czy został przekroczony termin na wniesienie od niej odwołania. Jednocześnie ocenił, że nawet gdyby przekroczenie we wniesieniu odwołania rzeczywiście miało miejsce, to uzasadnionym byłoby przywrócenie terminu na jego wniesienie, bowiem ubezpieczony działał w niniejszej sprawie sam, bez profesjonalnego pełnomocnika, a nadto przekroczenie terminu nie byłoby nadmierne.

Sąd Okręgowy powołał treść przepisu art. 74 ust. 1, 2, 4, 5, 6, 10 i 11 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego (...) (t.j. Dz.U. z 2014 roku, poz. 1160 ze zm.). Sąd Okręgowy wyjaśnił, że ekwiwalent za deputat węglowy jest niewątpliwie świadczeniem wywodzącym się ze stosunku pracy na kolei i ten aspekt oraz literalne brzmienie przepisu należy mieć na względzie w procesie wykładni i subsumcji. Ust. 1 i ust. 4 art. 74 ustawy z dnia 8 września 2000 roku należy odczytywać łącznie w ten sposób, że prawo do

deputatu węglowego przysługuje byłym pracownikom kolejowym, którzy na podstawie właśnie tego zatrudnienia uzyskali emeryturę lub rentę, co w przypadku renty oznacza, że nabycie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w oparciu o zatrudnienie poza koleją wyklucza nabycie prawa do deputatu. Istotne jest zatem ustalenie, czy renta przyznawana na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ustalona została na podstawie zatrudnienia kolejowego i wówczas prawo do deputatu przysługuje, czy też na podstawie zatrudnienia poza koleją, co wyklucza przyznanie prawa do deputatu (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 7 marca 2012 roku, sygn. akt III AUa 1699/11 (publ. LEX nr 1238743)).

Sąd I instancji wskazał, że w niniejszej sprawie niespornym jest, że wnioskodawca prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy nabył 5 lutego 2013 roku, a więc pod rządem ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2003 roku, uchylając ustawę z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Niesporne jest również, że przysługująca wnioskodawcy renta z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, została ustalona na podstawie zatrudnienia kolejowego. Skutkowało to przyznaniem przez organ rentowy prawa do ekwiwalentu za deputat węglowy w decyzji o przyznaniu prawa do renty z 15 października 2013 roku. Świadczenie rentowe wraz z powyższym ekwiwalentem pieniężnym wypłacane było przez organ rentowy do 31 stycznia 2017 roku. W ocenie Sądu pozwany przyznając ubezpieczonemu prawo do ww. dodatku miał zapewne na uwadze, że wnioskodawca ma do niego prawo z tej przyczyny, że przysługująca mu renta ustalona została na podstawie zatrudnienia kolejowego, a nie zatrudnienia poza koleją, co w myśl obowiązujących przepisów uniemożliwiłoby nabycie prawa do tego świadczenia.

Sąd Okręgowy miał przy tym na uwadze, że w sentencji decyzji z dnia 15 października 2013 roku o przyznaniu ubezpieczonemu renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy wprost wskazano, że decyzja ta wydana została w oparciu o treść ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Okoliczność ta nie wpłynęła jednak negatywnie na przyznanie prawa do ekwiwalentu pieniężnego za deputat węglowy, który w decyzji powyższej oraz kolejnej decyzji z 11 kwietnia 2014 roku, został przyznany i był wypłacany przez cały okres na jaki przyznano ubezpieczonemu prawo do tego świadczenia, tj. od 5 lutego 2011 roku do 31 stycznia 2017 roku. W ocenie Sądu organ rentowy wypłacając ubezpieczonemu ekwiwalent za deputat węglowy działał w przeświadczeniu, że świadczenie to było należnie wypłacane. Zdaniem Sądu ustalając odwołującemu prawo do deputatu węglowego od dnia 5 lutego 2011 roku w decyzjach przyznających prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy na podst. przepisów ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych w prawidłowy sposób zinterpretował treść przepisów ustawy z dnia 8 września 2000 roku o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa (...) W ocenie Sądu art. 74 powyższej ustawy rozumiany był przez organ rentowy w ten sposób, że celem ustawodawcy było przyznanie ekwiwalentu za deputat węglowy każdemu byłemu pracownikowi kolejowemu, uprawnionemu między innymi do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, niezależnie od tego, na podstawie jakiej ustawy prawo do tego świadczenia zostało przyznane.

Zdaniem Sądu orzekającego, skoro nabycie przez wnioskodawcę prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy nastąpiło w oparciu o zatrudnienia na kolei, w czasie którego ubezpieczony był uprawniony do deputatu węglowego, to prawo do ekwiwalentu za ten deputat w świetle art. 74 ust. ustawy o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego (...) przysługuje mu również aktualnie - jako byłemu pracownikowi kolejowemu uprawnionemu do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy niezależnie od tego, że świadczenie to przyznano mu na podstawie ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Z powyższym wyrokiem nie zgodził się organ rentowy. W wywiezionej apelacji zarzucił jednocześnie rozstrzygnięciu naruszenie art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego "Polskie Koleje Państwowe" (t.j. Dz.U. z 2014 roku, poz. 1160 ze zm.) poprzez przyjęcie, że K. B. (1) pobierającemu rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy

przysługuje prawo do wypłaty deputatu węglowego w formie ekwiwalentu pieniężnego od dnia 1 lutego 2017 r. na podstawie ustawy z 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, podczas gdy prawo to przysługuje jedynie na podstawie ustawy z 12.06.1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Mając na uwadze powyższe apelujący wniósł o zmianę wyroku i oddalenie odwołania w całości, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy wskazał, że katalog osób uprawnionych w zakresie przyznania deputatu węglowego byłym pracownikom (...) jest ściśle określony. Wśród osób uprawnionych są byli pracownicy (...), którym przyznano świadczenie na mocy ustawy z 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Nie dokonano zmian w treści art. 74 ustawy, wobec czego brak jest podstaw do rozszerzenia interpretacji przepisu na krąg osób, którym przyznano świadczenie w oparciu o ustawę z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Rozważania należy rozpocząć od zrewidowania kwestii proceduralnych.

W niniejszej sprawie bowiem pierwotnie Sąd Apelacyjny z urzędu uchylił wyrok Sądu Okręgowego z dnia 29 sierpnia 2019 roku i zawiesił postępowanie z uwagi na śmierć K. B. (1). Jednocześnie poinformowano wnioskodawczynię o możliwości przystąpienia do sprawy w terminie 12 miesięcy od dnia śmierci męża, co wynika z art. 136 ust. 3 powołanej ustawy. Pismem z dnia 7.12.2018 roku do postępowania przystąpiła małżonka ubezpieczonego. Wobec powyższego postanowieniem z dnia 11 marca 2019 roku Sąd Apelacyjny w Szczecinie podjął postępowania w sprawie.

Przechodząc do merytorycznej oceny zaskarżonego wyroku ostatecznie Sąd Odwoławczy uznał, że apelacja organu rentowego okazała się niezasadna, a rozstrzygnięcie zmieniono tylko w zakresie określenia daty końcowej świadczenia.

Wskazać należy, iż postępowanie apelacyjne ma merytoryczny charakter i jest dalszym ciągiem postępowania rozpoczętego przed sądem pierwszej instancji. Zgodnie z treścią art. 378 § 1 k.p.c., sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. Rozważając zakres kognicji sądu drugiej instancji, Sąd Najwyższy stwierdził, iż sformułowanie „w granicach apelacji” wskazane w tym przepisie oznacza, iż sąd drugiej instancji między innymi rozpoznaje sprawę merytorycznie w granicach zaskarżenia, dokonuje własnych ustaleń faktycznych, prowadząc lub ponawiając dowody albo poprzestaje na materiale zebrany w pierwszej instancji, ustala podstawę prawną orzeczenia niezależnie od zarzutów podniesionych w apelacji oraz kontroluje poprawność postępowania przed sądem pierwszej instancji, pozostając związany zarzutami przedstawionymi w apelacji, jeżeli są dopuszczalne, ale biorąc z urzędu pod uwagę nieważność postępowania, orzeka co do istoty sprawy stosownie do wyników postępowania (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., sygn. akt III CZP 49/07, OSN 2008/6/55). Dodatkowo należy wskazać, iż dokonane przez sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne, sąd drugiej instancji może podzielić i uznać za własne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r, sygn. akt II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, w ocenie Sądu Apelacyjnego, uzasadnionym jest stwierdzenie, że Sąd pierwszej instancji prawidłowo zebrał i ocenił materiał dowodowy, prawidłowo ustalił stan faktyczny i zastosował przepisy prawa. Prawidłowo dokonane ustalenia faktyczne oraz należycie umotywowaną ocenę prawną sporu Sąd Apelacyjny w całości aprobuje, przyjmując je za własne oraz w pełni podzielając wywody zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Nie podziela natomiast argumentacji i wniosków skarżącego podniesionych w treści złożonej w sprawie apelacji. Apelujący nie zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenia jakichkolwiek przepisów postępowania, zarzucił natomiast naruszenie przepisów materialnych.

Podstawę prawną przyznania prawa do deputatu węglowego stanowi przepis art. 74 ust. 1, 3, 4 i 10 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego "Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. z 2014 r. poz. 644), zgodnie z którym byłemu pracownikowi kolejowemu pobierającemu emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, przyznaną na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin lub przepisów ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych albo przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a także członkom rodziny tego pracownika pobierającym po nim rentę rodzinną przyznaną na podstawie wymienionych przepisów, przysługuje prawo do deputatu węglowego w ilości 1800 kg węgla kamiennego rocznie, w formie ekwiwalentu pieniężnego. Świadczenie to przysługuje również emerytowi lub renciście, który pobiera emeryturę lub rentę z tytułu zatrudnienia w okresach równorzędnych z okresami zatrudnienia na kolei, oraz osobie, której przyznano kolejową emeryturę lub rentę w drodze wyjątku (ust. 3). Prawo do deputatu węglowego nie przysługuje jednak emerytowi lub renciście, jeżeli nie przysługiwało mu w okresie zatrudnienia, z tytułu którego powstało prawo do emerytury lub renty (ust. 4). Emeryci i renciści nabywają prawo do ekwiwalentu pieniężnego z dniem przyznania emerytury lub renty (ust. 10).

Ekwiwalent za deputat węglowy jest niewątpliwie świadczeniem wywodzącym się ze stosunku pracy na kolei i ten aspekt oraz literalne brzmienie przepisu należy mieć na względzie w procesie wykładni i subsumcji. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, powołany przepis należy odczytywać w ten sposób, że prawo do deputatu węglowego przysługuje byłym pracownikom kolejowym, którzy na podstawie właśnie tego zatrudnienia uzyskali emeryturę lub rentę, co w przypadku renty oznacza, że nabycie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w oparciu o zatrudnienie poza koleją wyklucza nabycie prawa do deputatu. Istotne jest zatem ustalenie, czy przyznawane świadczenie rentowe ustalone zostało na podstawie zatrudnienia kolejowego i wówczas prawo do deputatu przysługuje, czy też na podstawie zatrudnienia poza koleją, co wyklucza przyznanie prawa do deputatu (podobnie Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 7 marca 2012 r., III AUa 1699/11, Legalis nr 733836). Mając na uwadze powyższe, stwierdzić należy, że przepis art. 74 ustawy z dnia 8 września 2000 r. odnosi się do wszystkich byłych pracowników kolejowych, którzy jako emeryci lub renciści uzyskali to uprawnienie w oparciu o zatrudnienie na kolei, a nie o inne zatrudnienie. Sposób sformułowania przepisu przez ustawodawcę wskazuje, że możliwość uzyskania deputatu węglowego jest ściśle związane ze stosunkiem pracy, na co wskazuje użycie przez ustawodawcę zwrotu „byłemu pracownikowi kolejowemu” (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 7 marca 2012 r., III AUa 1699/11, Legalis nr 733836). Powyższy przepis nie może być interpretowany w oderwaniu do ust. 4 i ust. 11 tego przepisu. Zatem istotne jest ustalenie, czy przyznana emerytura w oparciu o przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, została ustalona na podstawie zatrudnienia kolejowego i wówczas prawo do deputatu węglowego przysługuje, czy też zatrudnienia poza koleją, co uniemożliwia nabycie prawa do tego świadczenia (por. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 7 marca 2012 r. sygn. III AUa 1699/11, LEX 1238743; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2011 r., sygn. I UZP 4/10, LEX 672708).

To podstawa na jakiej przyznano wnioskodawcy prawo do emerytury warunkuje czy nabył on prawo do deputatu czy nie. W niniejszej sprawie natomiast organ rentowy nie zakwestionował, że prawo ubezpieczonego do renty powstało w związku z pracą na kolei, jak również, że w trakcie zatrudnienia przysługiwało mu prawo do deputatu węglowego. Organ rentowy skupił się jedynie na wskazaniu, że prawo do świadczenia nie zostało ubezpieczonemu przyznane w oparciu o jeden z aktów prawnych, który został wymieniony w art. 74 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego "Polskie Koleje Państwowe". Natomiast jak wyżej wskazano, kwestia ta nie może mieć decydującego znaczenia, w sytuacji, w której prawo do świadczenia rentowego ubezpieczonego powstało w związku z zatrudnieniem na kolei.

Co więcej, zaprezentowana przez organ rentowy wykładnia omawianego przepisu prowadziłaby do nieuzasadnionego zróżnicowania pozycji byłych pracowników kolei. Brak jest racjonalnego uzasadnienia dla odmowy przyznania byłym pracownikom kolejowym prawa do deputatu węglowego tylko z tego względu, że ustawodawca nie wskazał w omawianym przepisie aktu prawnego, na podstawie którego uchylono jeden z aktów prawnych tam wymienionych. Przypomnieć bowiem należy, że ustawą z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków

przy pracy i chorób zawodowych, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2003 roku, uchylono ustawę z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Zaakceptowanie stanowiska organu rentowego prowadziłyby do sytuacji, w której prawo do deputatu przysługiwałoby tylko tym osobom, które świadczenie uzyskały na podstawie aktów wskazanych w przepisie art. 74 omawianej ustawy, w tym na podstawie ustawy z 12 czerwca 1975 r. Natomiast prawa do deputatu węglowego nie mogłyby uzyskać te osoby, które prawo do świadczenia nabyły pod rządami ustawy z 30 października 2002 r. Podczas gdy obie te ustawy regulują kwestię związaną ze świadczeniami z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Stanowisko organu rentowego byłoby również sprzeczne z obowiązującą w systemie ubezpieczeń społecznych zasadą równości. Zasadę taką wprowadza art. 32 Konstytucji RP, który w odniesieniu do norm prawnych wskazuje, że należy nadawać im taką treść, by kształtowały one w jednakowy (podobny) sposób sytuację prawną podmiotów jednakowych lub podobnych. Wszystkie podmioty prawa charakteryzujące się daną cechą istotną w równym stopniu, mają być traktowane równo.

O naruszeniu zasady równości można mówić zatem wówczas gdy nierówne traktowanie dotyczy osób posiadających tą samą wspólną cechę. Podmioty charakteryzujące się w takim samym stopniu tą samą, relewantną cechą winny być jednakowo traktowane. Skoro zatem ubezpieczony spełnił warunki konieczne do przyznania mu prawa do deputatu węglowego, a więc niewątpliwie przysługująca wnioskodawcy renta z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, została ustalona na podstawie zatrudnienia kolejowego, w trakcie którego przysługiwało mu prawo do deputatu węglowego, to – wbrew stanowisku organu rentowego – przysługuje mu prawo do deputatu węglowego również obecnie, jako byłemu pracownikowi kolejowemu uprawnionemu do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny w punkcie 2. sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację organu rentowego jako bezzasadną.

Odnosnie zaś daty końcowej przyznanego świadczenia Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę, że w konsekwencji przyznania prawa do ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla K. B. (1), również osobą uprawnioną do pobierania ekwiwalentu stała się jego małżonka, jako następcą prawny zmarłego, jednakże wyłącznie do dnia śmierci uprawnionego, tj. do dnia 12 sierpnia 2018 roku (pkt 1 sentencji). Niniejsze postępowanie dotyczyło bowiem wyłącznie prawa K. B. (1) do pobierania ekwiwalentu.

Czym innym jest zaś uprawnienie wdowy po K. B. (1), gdyż jej uprawnienia są pochodną uprawnień męża. Dopiero z momentem nabycia prawa do renty rodzinnej przejdą na małżonkę zmarłego uprawnienia z tytułu ekwiwalentu pieniężnego, będącego dodatkowym świadczeniem związanym z rentą rodzinną.

SSA Barbara Białecka SSA Beata Górska SSA Urszula Iwanowska